

BESLUIT FLORA- EN FAUNAWET VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Datum besluit : 9 september 2014
Onderwerp : Flora- en faunawet - 2014-003717
Activiteit : standbeperking Moeflon
Verlenen/weigeren : verlenen

Aanvrager : Faunabeheereenheid Gelderland
Zaaknummer : 2014-003717

Aanwijzing Flora- en faunawet (hierna Ffw) artikel 67 aan de Faunabeheereenheid Gelderland voor standbeperking van de Moeflon (*Ovis ammon*).

I GEGEVENS

a Aanvraag

Gegevens

Op 6 maart 2014 ontvingen wij een aanvraag van Faunabeheereenheid Gelderland (hierna FBE) voor een aanwijzing Ffw artikel 67 ter voorkoming van belangrijke schade aan bossen, gewassen, flora, fauna en openbare veiligheid veroorzaakt door de Moeflon alsmede verspreiding buiten de aangewezen gebieden voor deze soort zoals opgenomen in het Faunabeheerplan grofwild FBE Gelderland 2014-2019. In het aan de aanvraag ten grondslag liggende faunabeheerplan (hierna fbp) betreft dit de gebieden: Noorderheide en omgeving, Hoog Deelen, Hoge Veluwe en Wekeromse zand.

De aanvraag betreft:

- aangevraagde soort: de Moeflon (*Ovis ammon*);
- schade/overlast aan: bossen, gewassen, flora, fauna, openbare veiligheid;
- locatie: provincie Gelderland;
- periode aanvraag: heden t/m 31 december 2019 (standbeperking: 1 juli tot en met 15 maart van 1 uur voor zonsopgang tot 1 uur na zonsondergang; zieke of gebrekkige dieren: jaarrond; tegengaan verspreiding: jaarrond);
- aangevraagde middelen: kogelgeweer al dan niet in combinatie met geluiddemper.

Voorgaande aanwijzingen

Op 25 mei 2010 hebben wij de FBE Veluwe een aanwijzing gegeven voor standbeperking van de Moeflon.

In het Fbp grofwild FBE Gelderland 2014-2019 staat over de evaluatie van het Faunabeheerplan 2008-2013 voor de Noord Veluwe over de moeflon het volgende: *“In de afgelopen periode heeft incidenteel afschot plaats gevonden, dit vanwege welzijnsredenen. Voor gesteld is alle waarnemingen vast te gaan leggen. Dit is niet gebeurd, wel is er binnen een aantal gebiedsdeskundigen een beeld over het huidige benuttingsgebied. In het plan was afgesproken dat de Elspeterbosweg als westelijke grens gold. Bij aanwezigheid ten westen van de Elspeterbosweg zouden de aanwezige moeflons worden teruggejaagd. En indien dit niet functioneerde zou de verjaagactie ondersteund worden door afschot. Dit is tot nu toe toegepast. De populatie bevindt zich nog steeds in de buurt van het afgesproken niveau. Het lijkt er wel op vanwege de beperkte aanwas dat er mogelijk sprake is van een inteelt depressie. De bemoeienis van de FBE Gelderland is hier groter omdat deze populatie vrij levend is en voorkomt in een gebied met meerdere eigenaren.”* Voor de Zuid Veluwe is de volgende evaluatie opgenomen: *“In het vorige FBP was niet vermeld dat zich ook nog een moeflonpopulatie bevindt op het landgoed Hoog Deelen. De bemoeienis van de FBE met het beheer in de deze gebieden is beperkt geweest. Door de Hoge Veluwe en Landgoed Hoog Deelen wordt voor het afschot FRS gebruikt. Verder heeft de FBE Gelderland geen bemoeienis met telling, het bepalen van het afschot, analyses van het gevoerde beheer. Dit is de verantwoordelijkheid van de betreffende beheerder. Voor een uniforme registratie is het gewenst gebruik te maken van wildmerken en FRS.”*

b Wetgeving en provinciaal beleid

Op grond van de artikelen 9 en 10 van de Ffw is het verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te verontrusten, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen. De Moeflon is niet aangemerkt als een beschermde inheemse diersoort.

Aanwijzing op grond van artikel 67 Ffw

Onbeschermde dieren als exoten en verwilderde gedomesticeerde soorten mogen worden gevangen en gedood. Echter, op grond van artikel 10 lid 1 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (hierna Bbsd), is schriftelijk toestemming nodig van Gedeputeerde Staten wanneer daarvoor middelen moeten worden toegelaten zoals genoemd in artikel 5 Bbsd. Een dergelijke aanwijzing van jachtaktehouders als personen die de stand mogen beperken van bij op door Gedeputeerde Staten aan te wijzen gronden is mogelijk voor soorten opgenomen in bijlage 1 van de Regeling beheer en schadebestrijding. De Moeflon is in deze bijlage opgenomen.

Gedeputeerde Staten kunnen bepalen dat, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat, in afwijking van het bepaalde bij of krachtens de artikelen 9, 11, 12, 50, 51, 53, 72, vijfde lid, en 74, door door hen aan te wijzen personen of categorieën van personen de stand van bij ministeriële regeling aangewezen beschermde inheemse diersoorten of andere diersoorten of verwilderde dieren op door Gedeputeerde Staten aan te wijzen gronden kan worden beperkt:

- a. in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- b. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- c. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren;
- d. ter voorkoming van schade aan flora en fauna.

In onderhavig geval wordt een aanwijzing v.w.b. de Moeflon gevraagd vanuit het belang genoemd onder a. openbare veiligheid (verkeersveiligheid), c. gewassen en bossen en d. schade aan de flora en fauna (met inbegrip van zieke en gebrekkige moeflons).

Te gebruiken middelen

In artikel 72 Ffw is bepaald, dat bij algemene maatregel van bestuur middelen worden aangewezen waarmee met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens artikel 65 t/m 70 Ffw dieren mogen worden gevangen of gedood en worden regels gesteld met betrekking tot het gebruik van deze middelen. Het vijfde lid geeft aan, dat het verboden is dieren te vangen of te doden met andere dan de in het eerste of tweede lid bedoelde middelen of in strijd met de toestemming, bedoeld in het vierde lid of de regels die op grond van het derde lid worden gesteld.

Gedeputeerde Staten mogen op grond van artikel 67 bij het doen van een aanwijzing afwijken van het bepaalde bij of krachtens artikel 72.

Het Besluit beheer en schadebestrijding dieren geeft in artikel 7 aan dat geweren niet voorzien mogen zijn van een geluiddemper.

Buiten arbotechnische redenen voor de schutter dempt de geluiddemper het zich rondom verspreidende geluid van de primaire explosie van de munitie. Dit zorgt voor minder verstoring in de aangewezen gebieden.

Faunabeheerplan

Een aanwijzing ex artikel 67 Ffw of een ontheffing ex artikel 68 Ffw wordt in beginsel verleend aan een faunabeheereenheid op basis van een faunabeheerplan. Indien, gelet op de aard of omvang van de te verrichten handelingen, de noodzaak voor een faunabeheerplan of tussenkomst van een FBE ontbreekt dan wel het gebied waar de handelingen worden verricht, niet is gelegen in een gebied waarover de zorg van een FBE zich uitstrekt, kan de ontheffing ook aan anderen dan een FBE worden verleend. Het Faunabeheerplan grofwild FBE Gelderland 2014-2019 bevat een onderdeel voor de Moeflon.

“De moeflon is een exoot. Dit is de reden dat een verspreiding over geheel Gelderland ongewenst is. Het huidige voorkomen beperkt zich tot de voormalige gesloten wildbanen Wekeromse zand, Hoge Veluwe en landgoed Hoog Deelen op de Zuid Veluwe. Op de Noord Veluwe leven moeflons op de Noorderheide en omringende terreinen op de Noord Veluwe. Alleen binnen de Hoge Veluwe bevindt zich een duurzame populatie. Elders in Gelderland komen alleen moeflons voor op het landgoed Ampsen, gelegen bij Lochem. De inschatting is dat het ruimtelijke gebruik van de omgeving buiten de huidige gebieden beperkt blijft, ook nadat voorzieningen worden gemaakt dat ander grofwild meer kan wisselen of rasters worden verwijderd beperkt blijft.

Alle drie eigenaren van de gebieden Wekeromse Zand, Hoge Veluwe en de Noorderheide hebben aangegeven deze soort uit cultuurhistorische, beheertechnische en recreatieve redenen te willen handhaven.

Voor de ruimtelijke verspreiding is het volgende beleid afgesproken. De begrenzing van de huidige benuttingsgebieden bestaan zoveel mogelijk uit voor moeflons weerstand op leverende barrières zoals rasters, wegen, open landbouwlandschappen. Een aandachtspunt is het kobaltgebrek bij de moeflons. Oplossing wordt gezocht in plaatsen van likstenen met de benodigde mineralen en aanleg c.q. verbetering van wildweiden.”

In bijlage 1 is de ligging van de leefgebieden voor de Moeflon op kaart weergegeven.

Tabel 1. Overzicht leefgebieden van de Moeflon, de doelstand en uitwisselingsmogelijkheden tussen leefgebieden

Leefgebied	Doelstand	Uitwisseling met
Noorderheide	50	Kroondomein Het Loo e.o.
Hoog Deelen	35	Geen
Hoge Veluwe	200	Geen
Wekeromse Zand	50	Geen

Provinciaal beleid

De Nota Flora- en faunabeleid, deel II Faunabeheer en schadebestrijding, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland op 16 oktober 2002 is per 21 augustus 2012 vervangen door de Kadernota Faunabeleid. In deze Kadernota wordt ten aanzien van de Moeflon het volgende aangegeven: *“De moeflon is een exoot wat betekent dat deze van oudsher niet in Nederland voorkomt en daarom geen beschermde status heeft in de Flora en faunawet. De moeflon, die oorspronkelijk enkel rondom de Middellandse Zee voorkwam, is door een aantal eigenaren op de Veluwe vanwege esthetische en beheersmatige overwegingen als begrazer van de heide geïntroduceerd. De verspreiding van deze soort is beperkt tot enkele voormalige rasterbanen. De provincie is geen voorstander van verdere verspreiding van deze soort over de Veluwe. Daarom worden de aantallen gereguleerd. Hoewel de soort niet beschermd is in de Flora en faunawet kan afschot uitsluitend plaatsvinden op basis van een provinciale aanwijzing. Gedeputeerde Staten hebben daaraan de voorwaarde verbonden dat het beheer planmatig plaatsvindt. De FBE Veluwe heeft daarom de moeflon in het faunabeheerplan opgenomen.”*

Aangegeven is wel dat er nog concrete beleidsregels zullen volgen.

c Procedure

Op 7 februari 2012 hebben wij de “Beleidsregels procedure artikel 68 Flora- en faunawet Gelderland” vastgesteld. Deze beleidsregels strekken ertoe dat de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb) in beginsel wordt toegepast op de zogenaamde ontheffingaanvragen op voorhand. Hierbij gaat het om aanvragen op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan.

Aan de aanvraag ligt een Faunabeheerplan grofwild 2014-2019 ten grondslag. In een afzonderlijk besluit wordt zowel dit FBP goedgekeurd alsook een besluit genomen op de aanvraag op grond van artikel 68 Ffw. Analooq hieraan hebben we besloten om tegelijkertijd ook dit besluit op grond van artikel 67 Ffw voor te bereiden conform de uniforme openbare voorbereidingsprocedure in de zin van afdeling 3.4 van de Awb.

d Faunafonds

Wij zijn niet verplicht om in het kader van een aanwijzing op grond van art. 67 Ffw het Faunafonds om advies te vragen. Wij hebben echter het Faunafonds in de gelegenheid gesteld om over het Faunabeheerplan Grofwild FBE Gelderland 2014-2019 een advies te geven. Dit faunabeheerplan bevat een onderdeel voor de Moeflon.

Het Faunafonds heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt en per bericht van 17 april 2014 Met kenmerk BIJ12.2014.0164 geadviseerd het faunabeheerplan goed te keuren en voorts ten aanzien van de Moeflon het volgende opgemerkt:

“Het Moeflon leeft in 4 uitgerasterde gebieden waar deze diersoort op aantal wordt beheerd. Populatiebeheer wordt verzorgd door de desbetreffende terreineigenaar en het afschot van uitgekroten exemplaren (is nul-stand) vindt plaats op basis van een aanwijzing artikel 67 F. en fwt.”

Dit advies is verwerkt in de besluitvorming.

II TOETSING

Op grond van artikel 67 van de Ffw kunnen Gedeputeerde Staten jachtaktehouders aanwijzen als personen die de stand mogen beperken van bij ministeriele regeling aangewezen diersoorten op door Gedeputeerde Staten aan te wijzen gronden. Dit ter voorkoming en bestrijding van schade veroorzaakt door de Moeflon aan bossen, gewassen, flora en fauna en openbare veiligheid.

Beleid

Eigenaren van gehouden dieren zijn verplicht hun dieren binnen hun macht te houden middels een deugdelijke afrastering. Op grond van door de provincie in 2014 vastgesteld rasterbeleid en wettelijke bepalingen daaromtrent in de Ffw dienen rasters rond geschikt leefgebied van Herten, Zwijnen en Reeën voldoende uitwisselingsmogelijkheden te hebben. Dit kan ertoe leiden dat moeflons buiten deze terreinen geraken en schade aan bossen en gewassen veroorzaken en/of een gevaar vormen voor de verkeersveiligheid. Met het vaststellen van de Kadernota Faunabeleid is echter het provinciale beleid vastgelegd om verdere verspreiding van moeflons over de Veluwe tegen te gaan.

In de voorgaande Faunabeheerplan periode is de Moeflon opgenomen, zijn gewenste standen afgesproken en zijn afspraken gemaakt ter voorkoming van verspreiding buiten de aangewezen gebieden. Het is daarbij mogelijk gebleken dat op de Veluwe moeflons gehouden kunnen worden binnen het afgesproken gebied en zonder sluitende rasters.

Andere bevredigende oplossingen

Preventieve maatregelen hebben de voorkeur boven afschot. Preventieve maatregelen zijn echter alleen mogelijk in verband met verkeersveiligheid, in de vorm van weginrichting, verkeersmaatregelen en waarschuwingssystemen. Voor schade aan bossen en gewassen en fauna (in casu zieke en gebrekkige dieren) zijn geen effectieve preventieve maatregelen, anders dan rasteren, bekend. Het beleid is gericht op zo min mogelijk rasters. Bij niets doen zal soort zich verder gaan verspreiden en daarbij voor belangrijke schade gaan zorgen. Verdere verspreiding in de vrije natuur is ongewenst omdat het om een exotische soort gaat.

Conclusie

De aanwijzing maakt het mogelijk dat een overschot van dieren, danwel zieke en gebrekkige dieren worden weggenomen en dat voorkomen wordt dat bij ontrastering c.q. ontsnippering middels faunavoorzieningen de Moeflon zich verspreidt buiten de in het faunabeheerplan aangegeven gebieden. Daarbij kan ook het gebruik van het geweer worden voorgeschreven, ook indien dat is voorzien van een geluiddemper.

III ADVIEZEN/ZIENSWIJZEN

Naast het Faunafonds (zie hiervoor) zijn ook andere belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om naar aanleiding van het ontwerpbesluit een zienswijze naar voren te brengen.

Het ontwerpbesluit heeft zes weken ter inzage gelegen, gedurende welke periode zienswijzen zijn ingediend. Deze zienswijzen zijn betrokken bij het opstellen van het definitieve besluit, maar hebben niet geleid tot veranderingen in het besluit ten opzichte van het ontwerp. De ingediende zienswijzen hebben voornamelijk betrekking op het besluit tot de goedkeuring van het faunabeheerplan en de ontheffingverlening en niet specifiek op deze aanwijzing met betrekking tot de Moeflon. Ambtshalve zijn wel enkele (tekstuele) wijzigingen van ondergeschikt belang doorgevoerd. De zienswijzen en onze reactie daarop zijn in een zienswijzennota als bijlage toegevoegd aan dit besluit.

IV BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND hebben besloten op grond van de Flora- en faunawet artikel 67;

AANWIJZING te verlenen aan:

Jachtaktehouders, welke door tussenkomst van de stichting Faunabeheereenheid Gelderland betrokken worden bij beheer van:

de Moeflon (*Ovis ammon*)

voor de artikelen 9, 11, 51 en 72 vijfde lid voor zover het betreft; het opsporen, bemachtigen en doden met behulp van een geweer al dan niet voorzien van een geluiddemper en met kogelpatronen voor getrokken loop met een kaliber van tenminste 6,5 millimeter waarvan de (tref)energie tenminste 2200 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt op gronden binnen het werkgebied van de Faunabeheereenheid Gelderland,

ter voorkoming en beperking van belangrijke schade aan bossen, gewassen, flora en fauna en in het belang van openbare veiligheid, ter voorkoming van verspreiding buiten de aangewezen leefgebieden en bij uitblijven van andere bevredigende oplossingen

voor de periode van heden tot 31 december 2019

EN BEPALEN VOORTS

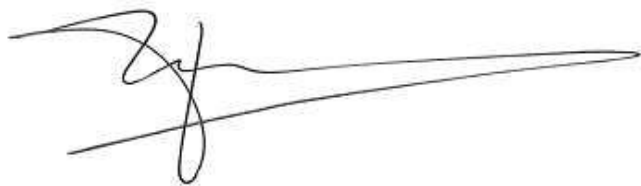
1. Afschot van Moeflons ten behoeve van standbeperking wordt verricht in de periode 1 juli tot en met 15 maart.
2. Afschot is jaarrond mogelijk ten behoeve van tegengaan verspreiding buiten de in het faunabeheerplan aangewezen gebieden en buiten rasters en in verband met zieke en/of verminkte dieren.
3. Elke verspreiding buiten de in het faunabeheerplan aangewezen gebieden buiten rasters wordt onmiddellijk tegengegaan zo nodig door afschot van alle ontsnapte of migrerende moeflons door c.q. onder verantwoordelijkheid van de beheerder van deze dieren.
4. In afwijking van het daarover bepaalde in het Besluit beheer en schadebestrijding dieren wordt het gebruik van het geweer ook wanneer dit is voorzien van een geluiddemper toegestaan van een uur voor zonsopgang tot een uur na zonsondergang.
5. Op grond van art 67 lid 6 is vervoer, bezit en handel, alsmede het deponeren in het veld van dieren of delen daarvan toegestaan.
6. a. De FBE Gelderland zorgt voor registratie van de door of namens haar gemachtigde personen voorafgaand aan het feitelijk gebruik van de aanwijzing;
b. De FBE Gelderland zorgt voor registratie van de op grond van de aanwijzing uitgevoerde handelingen.
7. De Faunabeheereenheid houdt een register bij met naam-, adres- en woonplaatsgegevens van elke gemachtigde jachthouder of door de grondgebruiker gemachtigde personen.
8. Voor zover de melding een melding betreft van een gemachtigde of eindgebruiker aan de Faunabeheereenheid, wordt in het hierboven voorgeschreven meldingregister in ieder geval vermeld:
 - a. het tijdstip waarop het te melden afschot is verricht;
 - b. de locatie waar het te melden afschot is verricht;
 - c. het doel waarvoor het te melden afschot heeft plaatsgevonden;
 - d. de naam van de eindgebruiker of gemachtigde die het te melden afschot heeft verricht;
 - e. het nummer van het gebruikte landelijk unieke kenmerk.Deze gegevens worden zo snel mogelijk en uiterlijk binnen 24 uur ingevoerd in het digitale Fauna Registratie Systeem (FRS). Delen van een geschoten dier, welke voor onderzoek of kwaliteitsbeoordeling apart van het dier vervoerd of opgeslagen worden, worden ook voorzien van het nummer van het bijbehorende landelijk uniek kenmerk.
9. De Faunabeheereenheid bewaart de in deze afdeling voorgeschreven registers op een locatie waar een toezichthouder inzage kan nemen van deze registers.
10. De Faunabeheereenheid draagt er zorg voor dat informatie in deze afdeling voorgeschreven registers tenminste gedurende vijf jaar na registratie van de informatie wordt bewaard in het register waarin de informatie is geregistreerd.
11. Een gemachtigde die door de Gezondheidsdienst voor Dieren of het Dutch Wildlife Health Centre wordt verzocht om medewerking te verlenen aan monitoringsonderzoek naar besmettelijke veeziekten, danwel ziekten die voor de mens gezondheidsrisico's kunnen geven, verleent zijn volledige medewerking aan dit onderzoek en handelt in dat verband in volledige overeenstemming met aanwijzingen door de Gezondheidsdienst voor Dieren of het Dutch Wildlife Health Centre.

12. De Faunabeheereenheid doet jaarlijks verslag over de wijze waarop van de aanwijzing gebruikt is gemaakt. Dit verslag wordt voor 1 januari van het daaropvolgende jaar ingediend aan Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer van dit besluit.

Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Commissaris
van de Koning

secretaris

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl.